

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
Регионален инспекторат по образованието - Бургас

НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ
ОБЩИНСКИ КРЪГ – 11.01.2015 г. – V- ти КЛАС, 09.00 ЧАСА

Уважаеми ученици,

Вашата работа на олимпиадата по история и цивилизация е писмена.

В работния материал на олимпиадата са включени:

15 тестови задачи със затворен отговор, от които *само един е верен* ; **15 задачи** с отворен отговор; и писмен текст – **отговор на исторически въпрос**, който не трябва да надвишава 2 ръкописни страници. Пропуснат или сгрешен отговор се оценява с 0 /нула/ точки. Максималният брой точки е **100**. Задачата за създаване на текст по исторически въпрос се оценява с общ брой **25** точки.

За задача със затворен отговор отбележете буквата с верния отговор, като я зачертаете с „X”. **Не се допускат задрасквания и поправки**. По време на работа може да пишете само със **син химикал**. По време на изпита не може да ползвате допълнителни помагала или пособия.

Време за работа - 3 астрономически часа.

Успешна работа!

ПЪРВА ЧАСТ

А. ЗАДАЧИ С ИЗБИРАЕМ ОТГОВОР

1. Първите следи от цивилизация по българските земи са от:

- А) новокаменната епоха;
- Б) каменно- медната епоха;
- В) старокаменната епоха;
- Г) желязната епоха.

2. Название, използвано за развитието на всички страни от живота на човешките общества във времето – политически и стопански живот, религиозни вярвания, изкуство и обичай:

- А) летописи;
- Б) цивилизация;
- В) папирус;
- Г) нация.

3. Тракийското племе, което живее на територията между Дунав и Стара планина е:

- А) мизи;
- Б) одриси;
- В) койлалети;
- Г) трибали.

4. Християнството печелело много последователи:

- А) с призива „Обичай ближния си, мрази врага си“;
- Б) защото възхвалявало римските императори;
- В) с посланието за обич и търпимост между всички хора;
- Г) защото призовавало бедните на бунт срещу богатите.

5. Кой ред от събития отговаря на следната линия на времето?

-----313-----330-----632-----681-----

- А) обявяване на християнството за равноправна на другите религии, преместване на столицата от Рим в Константинопол, начало на Старата Велика България, признаване на българската държава;
- Б) обявяване на християнството за равноправна на другите религии, признаване на българската държава, преместване на столицата от Рим в Константинопол, разпадане на Старата Велика България;
- В) преместване на столицата от Рим в Константинопол, обявяване на християнството за равноправна на другите религии, начало на Старата Велика България, признаване на българската държава;
- Г) преместване на столицата от Рим в Константинопол, признаване на българската държава, разпадане на Стара велика България, обявяване на християнството за равноправна на другите религии.

6. „Хроника” означава:

- А) съчинение, което описва живота на важни исторически личности;
- Б) средновековно историческо съчинение, което описва важни събития по години;
- В) описание на делата на императорите;
- Г) документ за отношенията между две държави.

7. Кои племена НЕ участвали във Великото преселение на народите?

- А) германските племена;
- Б) хуните;
- В) славяните;
- Г) траките.

8. Кое е общото между славяните и прабългарите?

- А) основният поминък;
- Б) жилищата;
- В) някои занаяти;
- Г) религиозните вярвания.

9. Кой паметник от периода на Първото българско царство е обявен за световно културно наследство под закрилата на ЮНЕСКО?

- А) старата столица Плиска;
- Б) старият Несебър;
- В) Мадарският конник;
- Г) Бачковският манастир.

10. Коя държава наричаме Византия?

- А) древна Елада;
- Б) Източната Римска империя;
- В) Западната Римска империя;
- Г) империята на франките.

11. За дейността на кой български владетел свидетелства надписът:

„ Кан ювиги..... е от бога поставен владетел на земята, където се е родил. Той направи дворец на р. Туча и премести там войската си... И направи изкусно мост над Туча, заедно с двореца, и постави в този дворец четири колони, и върху колоните два лъва... ”?

- А) Крум;
- Б) Омуртаг;
- В) Маламир;
- Г) Пресиан.

12. Кое твърдение е НЕВЯРНО?

- А) кан (хан) Крум победил сръбските племена;
- Б) кан (хан) Крум превзел град Сердика;
- В) при кан (хан) Крум границите на държавата достигнали на северозапад владенията на Франкската империя;
- Г) кан (хан) Крум разгромил армията на император Никифор при Върбишкия проход.

13. Кой град бил столица на България по време на Покръстването?

- А) Фанагория;
- Б) Болгар;
- В) Преслав;
- Г) Плиска.

14. Прочети текста на Презвитер Козма и определи в кой век се е появила богомилската ерес.

„ Случи се, че в годините на правоверния цар Петър в българската земя се появи поп по име Богомил – по-вярно е да се нарече богунемил. Той пръв започна да проповядва ерес по българската земя... ”

- А) XI век;
- Б) IX век;
- В) X век;
- Г) VIII век.

15. За да ликвидира българската държава, Византия използвала помощта на:

- А) киевския княз Светослав;
- Б) арабите;
- В) маджарите;
- Г) сърбите.

Б. ЗАДАЧИ СЪС СВОБОДЕН ОТГОВОР

1. За всяко събитие посочи историческата личност, с която го свързваш.

събитие	личност
А) основаването на Одриското тракийско царство	
Б) Удостояване на български владетел с титлата „кесар”	
В) Разделянето на Римската империя на Западна и Източна	
Г) основаването на нова столица на Римската империя в източната и част	

2. Дай конкретен пример от историята за всяко понятие.

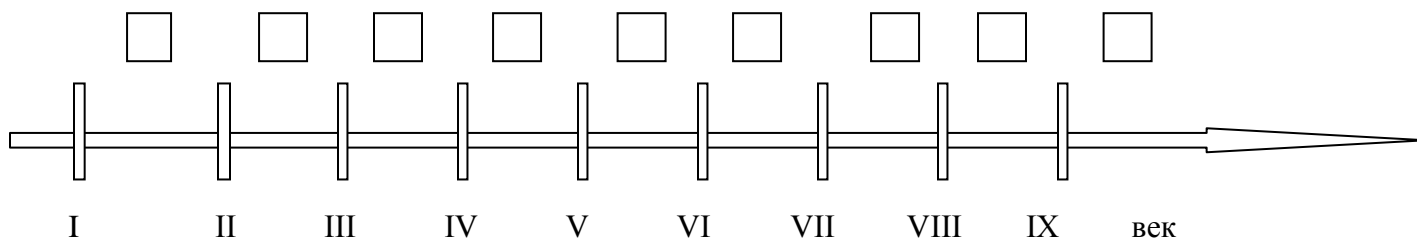
понятие	пример
А) град основан от елините по Черноморието	
Б) свещена книга	
В) империя	
Г) „варварско” племе от Великото преселение на народите	

3. Срещу всяко обяснение напиши понятието.

обяснение	понятие
А) Така християните наричали народите, които не познавали християнството	
Б) Преобразувания или нововъведения, извършени по мирен път	
В) Название на представителите на прабългарската аристокрация	
Г) Ритуал, с който човек се въвежда в общността на християните	

4. Запишете буквата на всяко събитие над съответния век върху линията на времето.

- А) създаването на българската държава;
- Б) възникването на християнската религия;
- В) създаването на славянската писменост;
- Г) управлението на хан Тервел.

5. Напишете днешните имена на следните древни градове:

- А) Нове;
- Б) Паугалия;
- В) Августа Траяна;
- Г) Филипополис;

6. Подреди в хронологичен ред следните събитията:

- А) Битката при Онгъла;
- Б) Създаване на славянската писменост;
- В) Създаване на Старата Велика България начело с кан (хан) Кубрат;
- Г) Преславски събор.

1.
2.
3.
4.

7. Проследете династията на хан Крум:

титла	хан					
име	Крум					

8. Подчертайте ИЗЛИШНОТО понятие във всеки ред:

- А) архиепископ, причастие, житие, комит
- Б) праистория, античност, велико преселение на народите, средновековие
- В) деспот, апостол, севастократор, велик логотет
- Г) накити, книги, мирни договори, летописи

9. Поставете имената на владетелите на подходящите места. Има 3 излишни имена:

Самуил, Омуртаг, Аспарух, Пресиян, Борис I, Крум, Петър

събитие	владетел
1. Приема учениците на Св. Св. Кирил и Методий в България	1.
2. Присъединява Сердика /дн. София/ към България	2.
3. Премества българската столица в Охрид	3.
4. Реформира държавната уредба с въвеждане на комитати	4.

10. Разграничете действията на българските ханове по отношение на Византия.

(отбележи с „+“)

действие	хан Тервел	хан Крум	Хан Омуртаг
А) Превзема Средец			
Б) Помага на Юстиниан II да си върне престола			
В) Сключва 30 годишен мир			
Г) Помага за отблъскването на арабската опасност			

11. Представи историческия източник – житие, като отговориш на въпросите.

„Когато Философът беше във Венеция, епископи и попове налетяха на него: ”Ние знаем само три езика, с които е достойно да славим Бога в книгите-еврейският, гръцкият и латинският”. Философът им отговори: ”Бог не изпраща ли дъжд еднакво за всички?... Също тъй слънцето не свети ли на всички?. И как вие не се срамувате. Като...повелявате, щото всички народи да бъдат слепи и глухи?”

А) Кой е наречен Философ в житието?

.....

Б) С кого води спор?

.....

В) Кой са трите „свещени”езика ?

.....

Г) Какво защитава Философът?

.....

12. Направи описание на изображението с помощта на въпросите.

А) Кой са участниците в тази сцена?

.....

Б) В какъв момент са представени?

.....

В) За кой период от нашата история се отнася?

.....

Г) В кой град се развива действието?

.....

13. Подчертайте ГРЕШНИЯ отговор в изреченията:

А. Мадарският конник бил изсечен по времето на хан **Омуртаг / Тервел**;

Б. Хан Омуртаг бил наследен на престола от своя син **Маламир / Пресиян**;

В. Българите приели християнството по **католически / православен** образец;

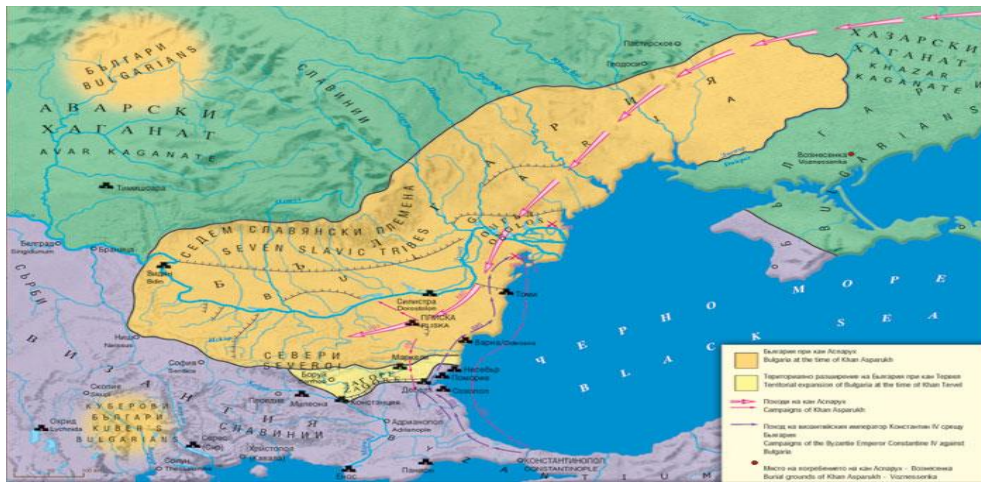
Г. Духовният глава на Българската църква след 870 г. се нарича **патриарх / архиепископ**.

14. Надписи изображенията:

1. 2.

15. Предстаи историческата карта, като допълниш липсващите думи в текста.

- А) Картата представя българската държава при владетелите и
- Б) През 681 г. границите на България са: на запад – р. Тимок и държавата на, на юг-, на изток, на североизток – р. Днестър и държавата на хазарите.
- В) От славянските племена на Балканите към българската държава са приобщени и, на които е поверена охраната на западната и южната граница.
- Г) Картата представя и териториалното разширение в началото на VIII в. при хан Тогава България получава от областта

ВТОРА ЧАСТ

Напишете в обем до 2 страници отговор на следния исторически въпрос:

Проследете развитието на траките от VIII в. пр. Хр. до II в. след Хр.

При отговора вземете под внимание следните въпроси:

1. Контакти и общуване с елините
2. Тракийските племена и държави
3. Тракийската култура
4. Възход и упадък на Одриското царство
5. Завладяването им от Римската империя

Трите имена..... Клас.....

Училище..... Град.....

Попълва се от квесторите:

.....

Име и фамилия на квесторът приел работата ,

подпис

Комисия по проверка и оценка:

1...../...../.....

Име и фамилия, подпис ,брой точки

2...../...../.....

Име и фамилия, подпис, брой точки

Общ брой точки:.....